

การศึกษาวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการดำเนินนโยบายต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ผลจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

หลังเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 (เหตุการณ์ 9/11) สหรัฐอเมริกามีความต้องการที่จะตอบโต้การกระทำของกลุ่มผู้ก่อการร้าย ซึ่งนโยบายที่สหรัฐอเมริกาเชื่อว่าจะมีความเหมาะสมมากที่สุด คือ หลักการบุขที่ได้นำไปสู่สงครามบุกยึดอัฟกานิสถานและอิรัก ด้วยข้อกล่าวหาว่าให้การสนับสนุนแก่นายโอซามา บิน ลาดิน และกลุ่มอัล-เคด้า และอิรักยังพยายามจะครอบครองอาวุธร้ายแรงไว้อีกด้วย และในทางการทูต สหรัฐอเมริกาได้ใช้การรณรงค์ให้ประชาคมโลกได้รับรู้ถึงภัยคุกคามจากการก่อการร้าย สิ่งเหล่านี้สามารถสานต่อเป็นนโยบายสร้างพันธมิตรในการต่อต้านการก่อการร้ายสากลได้

สำหรับภูมิภาคเอเชียอาคเนย์นโยบายต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกามีความเข้มงวดและรัดกุมมากกว่าภูมิภาคอื่น โดยพิจารณาได้จากการที่สหรัฐอเมริกากำหนดให้ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์เป็นแนวรบที่ 2 และได้พัฒนาขอบเขตความร่วมมือให้ลงลึกถึงระดับอาเซียน ARF และ APEC และรวมไปถึงระดับทวิภาคี สาเหตุสำคัญที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องจากสหรัฐอเมริกาได้กำหนดเป้าหมายสูงสุดในการดำเนินนโยบายกับ

ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ไว้ ดังนี้

1. ใช้การต่อต้านการก่อการร้ายเป็นช่องทางในการกลับคืนสู่ภูมิภาคนี้ หลังจากเคยถอนตัวออกมาเมื่อครั้งพิศพลาตในสงครามเวียดนาม
2. ต้องการที่จะปกป้องผลประโยชน์ของตนเองที่ดำรงอยู่ในภูมิภาคนี้ให้ปลอดภัยจากกลุ่มผู้ก่อการร้าย
3. ยุติการเคลื่อนไหวของแหล่งเงินทุนของกลุ่มอัล-เคด้าในภูมิภาคนี้
4. ปราบปรามเครือข่ายของกลุ่มอัล-เคด้าที่ดำรงอยู่ในภูมิภาคนี้ เช่น กลุ่มเจไอ กลุ่มอานู ไชยัพ และกลุ่ม MILF เป็นต้น

จากเป้าหมายข้างต้น จึงไม่น่าแปลกใจสักเท่าไรที่สหรัฐอเมริกาจะกำหนดให้ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์เป็นแนวรบที่ 2 ในสงครามต่อต้านการก่อการร้ายต่อจากอัฟกานิสถาน แต่ถ้ามองในมุมมองของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ เป้าหมายของสหรัฐอเมริกามีความเกี่ยวข้องกับเสถียรภาพของภูมิภาคนี้ในหลากหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ฉะนั้นปฏิบัติการตอบสนองของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ที่มีต่อสหรัฐอเมริกา จะแสดงออกมาทั้งในด้านความร่วมมือและความขัดแย้งควบคู่กันไป

ซึ่งในภาพรวมต้องยอมรับว่าสหรัฐอเมริกาประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก นโยบายของสหรัฐอเมริกาได้ปลุกเร้าจิตสำนึกและกระตุ้นเตือนให้ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ร่วมมือกันแก้ปัญหาการก่อการร้ายภายในภูมิภาคอย่างจริงจัง ซึ่งจะเห็นได้จากที่อาเซียน ARF และ APEC ได้ถูกใช้เป็นเวทีกลางในการปรึกษาหารือและมีการออกมาตรการต่าง ๆ มาปฏิบัติใช้ แม้จะมีข้อโต้แย้งอยู่บ้างถึงความเหมาะสมของการใช้ APEC ในการต่อต้านการก่อการร้าย ส่วนในระดับทวีภาคีประเทศที่เป็นเป้าหมายของสหรัฐอเมริกา อันได้แก่ ฟิลิปปินส์ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ต่างให้การสนับสนุนในระดับที่น่าพึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้ามประเทศที่ไม่ใช่เป้าหมายอย่างเวียดนาม กัมพูชา ลาว และพม่า นั้น นอกจากจะไม่มีความร่วมมือระหว่างกันยังจะเป็นการเพิ่มพูนความขัดแย้งให้มากยิ่งขึ้น โดยที่ทั้งสองฝ่ายเชื่อว่าการต่อต้านการก่อการร้ายตามแนวทางของตนเป็นการถูกต้อง นอกจากความสำเร็จที่กล่าวมาแล้วสหรัฐอเมริกาได้มี

223412

ความใกล้ชิดสนิทสนมกับภูมิภาคเอเชียอาคเนย์มากยิ่งขึ้น เช่น มีการเจรจาเขตการค้าเสรีระหว่างกัน มีการฝึกทหารร่วมกัน เป็นต้น อาจจะเป็นสัญญาณบ่งบอกว่าสหรัฐอเมริกาได้กลับเข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์อีกครั้งหลังจากเคยห่างเหินไปเมื่อสิ้นสุดสงครามเวียดนาม

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อนโยบายต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะรักษาความเป็นอภิมหาอำนาจและระบบโครงสร้างระเบียบโลกใหม่ให้ดำรงอยู่ตลอดไป ทำให้หลาย ๆ ครั้งมักจะค้นพบมิติวาระซ่อนเร้นแอบแฝงอยู่ภายใต้้นโยบายดังกล่าว จึงเป็นความจำเป็นของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ที่ต้องทำความเข้าใจเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง เพื่อลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นได้อีกในอนาคต

223412

This thesis investigates the operations of American anti-terrorist policy as applied to Southeast Asia. Findings are as follows:

After the 9/11 attack in 2001, the policy of the United States (US) was to launch counter-attacks against terrorists. The George W. Bush Administration adopted a policy leading to war in Afghanistan on the grounds that its government harbored and lent support to Osama Bin Laden and Al-Qaeda. War was additionally waged against Iraq on the grounds of Iraq's alleged possession of Weapons of Mass Destruction (WMD).

Diplomatically, the US launched a campaign to publicize the world threat of terrorism. In this connection, policy was widened so as to foster the forming of international alliances designed to combat terrorism.

As applied to Southeast Asia, American anti-terrorist policy was stricter and more comprehensive than anywhere else in the world. This can be seen in the US's decision to designate Southeast Asia as the second front and its concomitant efforts to enhance cooperation with the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), the ASEAN Regional Forum (ARF), and the Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC), as well as at the bilateral level with individual nations. Accordingly, the most important aims of the counter-terrorist policy of the US in Southeast Asia are as follows:

1. The use of anti-terrorism as a means to reinstate its influence in Southeast Asia after its withdrawal from the region in view of its failure in the Vietnam War.
2. The need to protect its own interests in this region centering on the need for heightening security in the face of terrorism.
3. Curtailing the funding of Al-Qaeda from sources in the region.
4. Suppressing groups having links with Al-Qaeda, including Jemaah Islamiyah (JI), the Abu Sayyaf Group and the Moro Islamic Liberation Front (MILF).

In view of these aims, it is hardly surprising that the US has designated Southeast Asia as the second front in war against terrorism after Afghanistan. In reviewing the situation in Southeast Asia, the researcher has concluded that American policy in this connection is compatible with maintaining political, economic and social stability in the region. Nevertheless, in responding to

American policy, the nations of Southeast Asia run the gamut from cooperation to conflict.

Overall, it is generally accepted that American policy has been successful because it aroused awareness and stimulated action on the part of Southeast Asian countries such that cooperation in seeking mutual solutions to the problem of terrorism in the region eventuated. This can be seen in the fact the ASEAN, ARF and APEC were used as venues for consultation and the adopting of various measures in this connection. However, there were those who contended that it was inappropriate to use APEC as a venue for combating terrorism.

At a bilateral level, the US principally targeted the Philippines, Thailand, Indonesia, Malaysia, and Singapore in the hope of gaining support in its counter-terrorist policies. All of these nations lent support at a satisfactory level. On the other hand, the non-targeted countries, namely, Vietnam, Cambodia, Laos, and Burma, not only failed to cooperate, but also came into direct conflict with American policy. Obviously, both sides believed that their own approaches to counter-terrorism were correct.

In addition to these successful outcomes, the US has drawn closer to Southeast Asia in other respects. For example, negotiations have commenced in regard to a free trade area and mutually exercised military training. This may be a sign that the US is exerting a waxing influence over Southeast Asia in contradistinction to its waning influence after the Vietnam War.

However, American anti-terrorist policy is part and parcel of its effort to maintain world hegemony and to further its aspirations to become the linchpin of a "New World Order." It is also true that at certain times hidden agendas are found in the covert subtexts of overt policies concerning terrorism. It therefore well behooves the nations of Southeast Asia to ponder American policy at a profounder level in an attempt to forestall or preempt possibly untoward or at least unforeseen consequences of American counter-terrorist policies in the future.